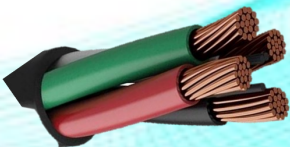

หลายคนโยนหน้าที่ของระบบไฟฟ้าในบ้านให้มีอาชีพอย่างช่างไฟ หรือผู้รับเหมา ซึ่งนั่นไม่ใช่เรื่องผิด เพราะระบบที่มาจากผู้เชี่ยวชาญและชำนาญย่อมดีกว่าเราที่มีความรู้ ูๆ ปลายๆ **แต่ช้าก่อน!** ท่านเจ้าของบ้านและผู้อยู่อาศัยทุกท่านต้องไม่ลืมว่า ช่างไฟไม่ได้ อยู่อาศัยอยู่ในบ้านกับท่านตลอด 24 ชั่วโมง ดังนั้นมันย่อมจะดีกว่าถ้ารู้จักกับระบบไฟฟ้า และอุปกรณ์ต่างๆ เอาไว้

เรามารู้จักอุปกรณ์สำคัญเกี่ยวกับไฟฟ้ากัน

แผงควบคุมหลัก (ตู้ไฟฟ้า) คือ ตู้ไฟฟ้าสำหรับครัวเรือน ภายในประกอบด้วยอุปกรณ์ควบคุมไฟฟ้าชนิดต่างๆ เช่น เบรกเกอร์ ช่วยตัดไฟเวลาเกิดไฟฟ้าลัดวงจร

ตัวนำไฟฟ้า คือ สายไฟ หรือสิ่งที่เป็นตัวนำกระแสไฟฟ้า ไปสู่เครื่องใช้ไฟฟ้า

กล่องสวิตช์ ใช้เพื่อกำหนดจัดวางต้นกำเนิดกระแสไฟฟ้าจากสายหลัก และเพื่อติดตั้งอุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ในการเดินสายไฟฟ้า เช่น ปลั๊ก สวิตช์

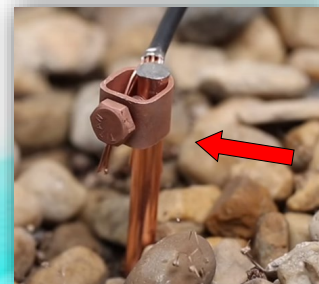

ปลั๊ก คือ อุปกรณ์ที่ส่งกระแสไฟฟ้าไปยังเครื่องใช้ไฟฟ้าและ อุปกรณ์ไฟฟ้าอื่นๆ โดยการเสียบเข้ากับเต้ารับที่กล่องสวิตช์

สวิตช์ คือ อุปกรณ์ควบคุมการเปิด - ปิดของแหล่งกำเนิดแสง หรือควบคุมการทำงานของเครื่องใช้ที่ต้องเปิดกระแสไฟฟ้า เช่น ปั่นน้ำ, ไฟแสงสว่าง

หลอดไฟและดวงโคมต่างๆ คือ แหล่งกำเนิดแสงสว่างโดยรับพลังงานกระแสไฟฟ้ามาจากจุดปล่อยกระแสไฟภายในบ้าน

สายดิน เป็นองค์ประกอบสำคัญที่สุดของการเดินสายไฟฟ้า เพราะสายดินจะปล่อยกระแสไฟฟ้าลงสู่ใต้ดิน เมื่อเกิดไฟรั่ว ไฟช็อต โดยไม่ให้ไฟฟ้าไหลผ่านร่างกายมนุษย์ ฉะนั้น การติดตั้งอุปกรณ์ไฟฟ้าจะต้องไม่ลืมติดตั้งสายดินด้วย

สิ่งที่ต้องหลีกเลี่ยงและความผิดปกติของการใช้ไฟฟ้า

- ◆ **การใช้ไฟฟ้ามากเกินไป** เป็นความผิดปกติที่เกิดจากมีกระแสไฟฟ้าเพิ่มมากขึ้นเกินกว่าปกติ เนื่องจากมีอุปกรณ์ที่ใช้ไฟฟ้ามากเกินไป โหลดหรือเชื่อมต่อกับวงจรไฟฟ้าเดียวกัน ทำให้รางร้อยสายมีความร้อนสูงกว่าปกติ
- ◆ **ไฟฟ้าลัดวงจร** เกิดจากการที่สายเฟสและสายนิวทรัลของตัวนำไฟฟ้า (สายไฟ) มาสัมผัสกันโดยไม่มีฉนวนป้องกัน ซึ่งเกิดจากความทรุดโทรมระหว่างเกิดการลัดวงจร ปริมาณกระแสไฟฟ้าจะเพิ่มขึ้นมากทำให้ตัวนำไฟฟ้าหรือคอนดักเตอร์ละลาย
- ◆ **การชำรุดของฉนวน** อาจเกิดจากการใช้งาน รอยฉีกขาดที่เกิดขึ้นในตัวนำไฟฟ้าหรือสายไฟสายหนึ่งหรือมากกว่าอยู่ภายในหรือการประกบหุ้มฉนวนไม่ถูกต้อง ทำให้เกิดไฟฟ้ารั่ว ส่งผลให้ไฟฟ้าดูดผู้ใช้อุปกรณ์ได้

วิธีคำนวณค่าไฟในบ้านแบบง่ายๆ

ก่อนจะไปถึงขั้นตอนการคำนวณ เราต้องสำรวจเครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านก่อนว่า

1. เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้านใช้กำลังไฟเท่าไร (จำนวน WATT กำกับอยู่บนเครื่อง)
2. เครื่องใช้ไฟฟ้ามีประเภทไหนบ้าง เช่น ทำความร้อน ทำความเย็น ใช้มอเตอร์
3. มีจำนวนกี่เครื่อง
4. ระยะเวลาในการเปิดใช้งานกี่ชั่วโมง/เดือน

...มาดูขั้นตอนการคำนวณกันเลย...

กำลังไฟฟ้า (วัตต์) × จำนวนเครื่องใช้ไฟฟ้า ÷ 1000 × จำนวนชั่วโมงที่ใช้ใน 1 วัน
= จำนวนหน่วยต่อวัน (ยูนิต)

ยกตัวอย่าง

หลอดไฟขนาด 50 วัตต์ จำนวน 10 ดวง เปิดใช้งานวันละประมาณ 6 ชั่วโมง

วิธีคำนวณ

50 วัตต์ × 10 ดวง ÷ 1000 × 6 ชั่วโมง = 3 หน่วย/วัน (เดือนละ 90 หน่วย)

สมมติว่า ได้จำนวนรวมมาแล้วเป็น 969.75 หน่วย/เดือน สามารถคำนวณค่าไฟฟ้าได้ดังนี้

- ♦ ราคา 35 หน่วยแรก เหนารวมทั้งสิ้นเป็นจำนวนเงิน 85.21 บาท
- ♦ ราคา 115 หน่วยต่อไป หน่วยละ 1.1236 บาท = 115 × 1.1236 บาท
รวมทั้งสิ้น 129.21 บาท
- ♦ ราคา 250 หน่วยต่อไป หน่วยละ 2.1329 บาท = 250 × 2.1329 บาท
รวมทั้งสิ้น 533.23 บาท
- ♦ ราคาส่วนที่เกินกว่า 400 หน่วย หน่วยละ 2.4226 บาท
(969.75 - 400) = 569.75 × 2.4226 บาท = 1,380.28 บาท

ดังนั้นรวมเป็นเงิน (85.21 + 129.21 + 533.23 + 1,380.28) = 2,127.93 บาท

Credit : การไฟฟ้านครหลวง และ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

เรื่อง ไฟฟ้า ในบ้าน
ต้องใส่ใจ
เพื่อความปลอดภัยในชีวิต

จัดทำโดย...ส่วนช่างสุขาภิบาล สำนักงานราช